

Thema 5: Financiën

Ambitie

We waarborgen een gezond financieel perspectief voor de stad, nu en in de toekomst. Dat betekent dat we blijven sturen op een sluitende begroting voor het eerstvolgende jaar, met een realistische doorkijk naar de jaren daarna, zodat Wageningen financieel wendbaar blijft in een periode van ruimtelijke uitdagingen en onzekerheden. We zetten in op een bestuursstijl waarin budget het beleid volgt, en waarin raad, college en ambtelijke organisatie gezamenlijk werken aan beter stuurbare doelen, heldere uitvoeringsprogramma's en een realistische investeringsagenda. We houden koers, blijven kritisch op uitgaven en ontwikkelen de organisatie verder door waar nodig.

Probleemstelling

De financiële positie van gemeenten staat onder druk door onzekerheden in het gemeentefonds, de effecten van landelijke besluiten zoals de Commissie Van Ark, en de investeringen die nodig zijn voor de schaa sprong. Deze onzekerheden maken het moeilijk om meerjarige financiële kaders vast te zetten. Tegelijkertijd zien we richting 2040 een reeks grote investeringsopgaven op ons afkomen, onder andere vanuit de schaa sprong en de Visie Bebouwde Kom. We erkennen dat deze opgaven vragen om zorgvuldige afwegingen, scenario's en een investeringsstrategie die niet alleen kijkt naar kosten, maar ook naar cofinanciering, lobbykansen en de volgorde van investeringen.

Doel

Ons gezamenlijke doel is om zorgvuldig financieel beleid te voeren, maar zonder Wageningen op slot te zetten. Dat betekent: geen nieuwe visies of investeringen zonder dekking, maar wel ruimte houden voor noodzakelijk nieuw beleid wanneer de raad dat wenselijk acht. We hanteren daarbij de feedbackloop waarin beleid, kosten en dekking steeds in samenhang worden beoordeeld.

We spreken af dat meer dan trendmatige verhoging van de OZB niet onze eerste voorkeur heeft; eerst kijken we naar realistische bezuinigingsopties, het "lucht halen" uit de begroting en scenario's die de minste pijn doen voor inwoners. Tegelijkertijd sluiten we de OZB als instrument niet principieel uit, omdat we als stadsbestuur alle knoppen in beeld moeten houden wanneer de financiële situatie daarom vraagt.

Voor 2027 voegen we geen grote nieuwe investeringen toe en gebruiken we het komende jaar om onzekerheden beter in kaart te brengen, zodat we bij de Kadernota 2027 goed onderbouwde keuzes kunnen maken.

Resultaten

- De begroting is structureel en reëel sluitend. De meerjarenraming hoeft dat niet te zijn, maar herstel via de meerjarenraming moet geloofwaardig en tijdig zijn.
- College werkt bij meerjarenramingen het meest waarschijnlijke scenario uit, met “wat als het meevalt” en “wat als het tegenvalt” als alternatieve scenario’s. Bij begroting 2027 hebben we die scenario’s als basis in beeld. Zodat de raad het college ook al aandachtspunten mee kan geven richting verfijning bij kadernota 2027. De keuzes maken we bij de Kadernota 2027.
- Reëel ramen. Kosten en opbrengsten volledig, onderbouwd en consistent ramen.
- Financieel technische maatregelen uit het BDO-rapport passen we waar nodig toe.
- We brengen de onzekerheden in inkomsten (Van Ark, gemeentefonds) beter in kaart.
- We actualiseren jaarlijks het vierjarige investeringscohort en rekenen de effecten steeds opnieuw door.
- We gaan door met het ontwikkelen van een investeringsstrategie en een groeimodel die een indicatie kan geven van de overige effecten op baten en lasten en een liquiditeitsprognose.

Voorstel van Stadspartij Wageningen voor het meegeven van een richting binnen de uitwerking van financiële afwegingskaders:

- Bij het maken van financiële keuzes voor de begroting geven we het college de opdracht om in ieder geval de volgende principes te hanteren:
 - o We wegen financiële keuzes integraal af, in samenhang met andere beleidsvelden en programma’s, om versnippering te voorkomen.
 - o Wettelijke taken hebben voorrang op niet-wettelijke taken.

- o Een actueel overzicht van de vervangingsinvesteringen is onderdeel van het afwegingskader.
 - o Investeringsprojecten moeten passen binnen een door de raad vastgestelde kapitaallastenplafond.
 - o Maatregelen/projecten/investeringsprojecten moeten uitvoerbaar, werkbaar en duurzaam zijn binnen de gemeentelijke organisatie en in samenwerking met externe partners.
- We vragen het college met een voorstel voor een afwegingskader voor de Wageningse investeringsagenda te komen, waarbij het college in ieder geval aandacht besteedt aan de volgende principes:
- o We investeren alleen wanneer onze doelen niet effectiever of efficiënter door de markt, samenleving of andere overheden kunnen worden gerealiseerd.
 - o Het college geeft bij investeringsvoorstellen inzicht in de mogelijkheden voor cofinanciering en betreft dit als expliciet criterium bij de prioritering die aan de raad wordt voorgelegd.
 - o Investeringsprojecten dragen aantoonbaar bij aan het gewenste niveau van voorzieningen en duurzaamheid. Investeringsprojecten versterken de toegankelijkheid, leefbaarheid en sociale cohesie in wijken, evenals de veiligheid en weerbaarheid van de Wageningse samenleving.
 - o Bij investeringen maken we inzichtelijk wat de risico's zijn voor afwenteling van de kosten naar toekomstige generaties. Wat zijn de toekomstige lasten als we nu investeren? Wat zijn de toekomstige lasten als we nu niet investeren (indien mogelijk)?